

Використані джерела:

1. Економічна енциклопедія / за ред. Мочерного С.В., К., ВЦ Академія, 2001 р
2. Довідник товарознавця. Продовольчі товари : навч. посіб. ; за ред. С. В. Князя ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016.338 с.
3. Кушнір М. К. , Тихонова Н. П. Товарознавство непродовольчих товарів: Підруч. для студ. вищ. закл. освіти. Ч. 3. Товарознавство взуттєвих товарів. К. Навч.-метод. центр «Укоопосвіта», 2001.
4. Товарознавство непродовольчих товарів: навч. посіб. для самот. роботи студ. товарознав.-комерц. профілю ВНЗ. Ч. 3. Товари господарського призначення ; уклад.: Н. І. Доманцевич, І. С. Полікарпов, І. С. Галик. Л. 2013.207 с.

Дух Христина
Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри
підприємництва і торгівлі ЗУНУ Смерека С.Б.)

КОНЦЕПЦІЯ ЛІДЕРСТВА В СУЧАСНОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Питання, які пов'язані з ефективністю управління підприємством, вимагають вивчення різних підходів до дослідження феномена лідерства. Під лідерством традиційно розуміють соціально детермінований процес організації групи та управління нею, який є ключовим для досягнення організаційної ефективності.

Слід зазначити, що постійні зміни в науці, інформаційному середовищі, системі соціальних зв'язків, технології управлінської діяльності підприємства вимагають змін психології особистості самого керівника та ставлять питання про доцільність використання наявних підходів до вивчення основних принципів лідерства у сучасному суспільстві. Оскільки лідери відіграють вагомую роль в системі управління підприємством, успіх будь-якого керівника залежить від його навичок та особливого рівня його лідерства [1]. Бути впливовою людиною та мотивувати своїх працівників є невід'ємною частиною лідера. Оскільки лідерство є найвищою формою майстерності професійного керівника, то задля набуття професійної компетентності майбутній спеціаліст повинен мати розвинуті лідерські якості. Особливо важливо розуміти це ще з

часів навчання у закладах освіти. Саме в студентські роки особистість отримує необхідні знання, вміння та навички для її подальшого професійного життя [3].

Так, Максвелл Джон чітко описує закони і саму ідею лідерства. Наголошуючи на тому, що лідерство – складна справа та вимагає вміння виконувати добре більше ніж одну справу. Безвідносно до того, на якому етапі перебуває лідер, чим більше законів він засвоїть тим кращим лідером стане.

До законів лідерства Максвелл Джон відносить:

1. Закон обмеження. Лідерський хист визначає рівень ефективності людини.

2. Закон впливу. Справжнє мірило лідерства – це вплив. Не більше і не менше.

3. Закон процесу. Лідерство розвивається поступово, а не за один день.

4. Закон поваги. Люди природно йдуть за лідером, який сильніший за них.

5. Закон ближнього кола. Потенціал лідера визначається його найближчим оточенням.

6. Закон передачі повноважень. Тільки впевнений у собі лідер зможе передати владу іншим.

7. Закон визнання. Люди спочатку «купають» лідера, а потім його бачення.

8. Закон самопожертви. Щоб іти далі, лідер має віддавати.

9. Закон вибухового зростання. Для того щоб додати у зростанні – очолюйте послідовників, щоб примножити зростання – очолюйте лідерів.

10. Закон перемоги. Лідери знаходять шлях до командної перемоги. Та інші важливі закони, автор їх налічує 21 закон лідерства [2].

Максвелл Джон стверджує, що закон – як інструмент, готовий до того, щоб його використали задля досягнення планів, мрій та збільшення цінностей інших людей [2].

Успішне лідерство повинно ґрунтуватися на взаємодії у групі людей на підприємстві, на визнанні професіоналізму та компетентності. Група (команда) людей, яка об'єднана однією метою, сприймає, підтримує та поширює ідеї керівника-лідера передбачає перш за все співробітництво, яке формується на основі чітких обов'язків між працівниками, координації дій та відповідальності кожного працівника. На нашу думку успішне лідерство в сучасному управлінні підприємством повинне формуватися на основних принципів, зокрема: інформаційного забезпечення, професійності та компетентності, інтелектуального та аналітичного мислення, управлінські навички, соціальної відповідальності, психологічної стійкості та комунікабельності.

Також до основних принципів лідерства необхідно доповнити вплив

людського фактору, який передбачає спілкування, толерантність, довіра, підтримка, допомога людям повірити в себе. Однак для цього насамперед необхідно розуміти, що їх мотивує, надихає, хвилює й стимулює. Слід пам'ятати про те, що цінності, переконання й поведження конкретного лідера викликають у різних людей залежно від їхнього характеру зовсім різну реакцію. Отже, як ми бачимо з вище викладеного на розвиток лідерства впливає сукупність усіх складових системи, тобто дотримання принципів, методів, законів лідерства, також здійснює свій вплив освіта, прагнення до виявлення та розкриття сутнісних сил та можливостей, наполегливості та самоорганізація.

Використані джерела:

1. Борисюк О.М. Використання основних підходів до вивчення психології лідерства в сучасному управлінні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. №1. 2012. С. 12- 33.
2. Маквелл Дж. 21 безперечний закон лідерства. Щоб вести за собою. Харків : Друге вид-ня. 2019. 319 с.
3. Сторожев Р.І. Система принципів розвитку лідерства в публічному управлінні. *Державне управління та місцеве самоврядування*. Випуск 4 (47). 2020. С.78-87.

Загородна Мар'яна
Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: к.е.н., старший викладач кафедри
підприємництва і торгівлі ЗУНУ Оприсок М.Д.)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Нові реалії, яка настала для України після 2014 року навчили жити та вести бізнес в постійних кризових умовах. Проте війна вимагає кардинальної зміни пріоритетів та стратегій. Без цього у українського бізнесу немає жодних шансів бути ефективним. Війна – це дестабілізація всіх процесів, які вибудовувалися у зовсім іншому контексті, під зовсім іншими умовами.

Наразі важко порахувати, яких втрат зазнала українська економіка. Війна триває, ворог продовжує знищувати підприємства, інфраструктуру та блокувати порти. У той час як підприємці все ще намагалися впоратися із відновленням соціально-економічних наслідків після пандемії Covid-19, 24 лютого 2022 року все кардинально змінилось. Потрясіння зазнали не тільки в